

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ**

**ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

Αθήνα 16/5/2016

Αρ. Πρωτ.: Γ1(δ)/ Γ.Π.οικ.34572

Ταχ. Δ/νση : Αριστοτέλους 17
Ταχ. Κώδικας : 104 33
Πληροφορίες : Ντίνη Αικ.
Τηλέφωνο : 213 2161350
Fax : 210 8821333

ΠΡΟΣ : ΟΠΩΣ Π.Α

Ε Γ Κ Υ Κ Λ Ι Ο Σ

ΘΕΜΑ: Ίδρυση και λειτουργία εργοστασίων εμφιάλωσης νερού

Σχετ. α) Η Α1β/4841/79 (ΦΕΚ 696/Β/79) Υγειονομική Διάταξη όπως τροποποιήθηκε με την ΚΥΑ 1263/99 (ΦΕΚ 1070/ Β/1999) και τις Γ1(δ) /ΓΠ οικ. 80012/19.10.2015 (ΦΕΚ 2273/Β'/2015) και Γ1(δ) /ΓΠ οικ. 83217/30.10.2015 (ΦΕΚ 2344/Β/2015) Υπουργικές Αποφάσεις.
β) Η Υ2/2600/2001 (ΦΕΚ 892Β/11-7-2001) ΚΥΑ σχετικά με την «ποιότητα νερού ανθρώπινης κατανάλωσης» όπως τροποποιήθηκε με την ΔΥΓ2/Γ.Π.οικ.38295/22.3.07 ΚΥΑ (ΦΕΚ 630/Β/26.4.2007
γ) Το υπ' αριθμ. 433/83 Π.Δ. (ΦΕΚ 163/Α/9.11.83) «Όροι εκμετάλλευσης και κυκλοφορίας στο εμπόριο φυσικών μεταλλικών νερών», όπως τροποποιήθηκε με την ΚΥΑ Υ2/οικ.329/98 (ΦΕΚ 114/Β/12.2.1998)
δ) Η ΚΥΑ 56591/9.6.04 (ΦΕΚ 887/Β/15.6.04) «Καθορισμός του καταλόγου των οριακών τιμών συγκεντρώσεων και των ενδείξεων για την επισήμανση των φυσικών μεταλλικών νερών,....» .
ε) Η υπ' αριθμ. Υ2/3977/2.11.2000 εγκύκλιος της Υπηρεσίας μας με θέμα: «Προδιαγραφές Τεχνικών Μελετών Εγκατάστασης Εμφιαλωτηρίων»
στ) Η ΔΥΓ2/91639/12.12.2012 εγκύκλιος μας «Απαιτήσεις χορήγησης σύμφωνης γνώμης υγειονομικής καταλληλότητας εργοστασίου εμφιάλωσης νερού» (ΑΔΑ ΒΕΙΒΘ-ΣΒΞ)
ζ) Η Γ1(δ)/ΓΠ60970/14/15.1.2015 (ΑΔΑ 6Ι3ΝΘ-ΘΗΟ) εγκύκλιος της Υπηρεσίας μας με θέμα: «Εμφιάλωση επιτραπέζιου νερού πηγής/γεώτρησης που βρίσκεται πλησίον πηγής αναγνωρισμένου φυσικού μεταλλικού νερού»

Με στόχο την ορθή εφαρμογή της νομοθεσίας που αφορά στην ποιότητα των εμφιαλωμένων νερών και ειδικότερα **στις διαδικασίες ίδρυσης και λειτουργίας των εμφιαλωτηρίων επιτραπέζιων και φυσικών μεταλλικών νερών**, η Υπηρεσία μας υπενθυμίζει, στις αρμόδιες για την εφαρμογή και τήρηση των υγειονομικών διατάξεων Υπηρεσίες Υγιεινής των Περιφερειακών Ενοτήτων, τα ακόλουθα:

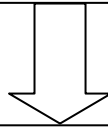
Α. ΙΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΕΜΦΙΑΛΩΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΟΥ ΝΕΡΟΥ

Ι. ΙΔΡΥΣΗ, ΕΠΕΚΤΑΣΗ, ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ κλπ ΕΜΦΙΑΛΩΤΗΡΙΟΥ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΟΥ ΝΕΡΟΥ (άρθρο 37 του -α- σχετ.)

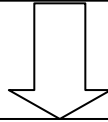
Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 37 του (α) σχετ. για την **ίδρυση, επέκταση, μετατροπή κλπ οποιαδήποτε εγκατάστασης εμφιάλωσης επιτραπέζιου νερού** απαιτείται να υποβληθεί και να εγκριθεί (θεωρηθεί) **τεχνική μελέτη**.

Για την έγκριση (θεώρηση) της τεχνικής μελέτης εμφιαλωτηρίου επιτραπέζιου νερού ακολουθούνται τα εξής βήματα:

Ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει σχετική αίτηση στη Δ/ση Ανάπτυξης της οικείας ΠΕ. Η αίτηση συνοδεύεται με τεχνική μελέτη που περιλαμβάνει όλα τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στο άρθρο 37 του (α) σχετ.

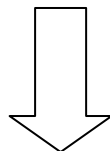
Η Δ/ση Ανάπτυξης διαβιβάζει την τεχνική μελέτη στην Υπηρεσία Υγιεινής της οικείας ΠΕ.

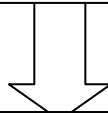
Η Υπηρεσία Υγιεινής διενεργεί αυτοψία και αναγνώριση των συνθηκών της πηγής υδροληψίας και της περιοχής.

Η Υπηρεσία Υγιεινής μπορεί να ζητήσει από τον ενδιαφερόμενο την προσκόμιση συμπληρωματικών στοιχείων ή εξετάσεων για να διαμορφώσει σαφέστερη γνώμη ή να καθορίσει λόγω των τοπικών συνθηκών αυστηρότερους όρους και μεγαλύτερες αποστάσεις ασφαλείας από τοπικές εστίες ρυπάνσεως και μόλυνσεως.

Διευκρινίζεται ότι οι απαιτήσεις της (ζ) σχετ. θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στο σημείο αυτό.

Η τεχνική μελέτη ύστερα από τη σχετική αυτοψία και την αναγνώριση των συνθηκών της πηγής υδροληψίας και της περιοχής εγκρίνεται (θεωρείται) από την Υπηρεσία Υγιεινής **για την τήρηση των υγειονομικών απαιτήσεων** και από αρμόδιο τεχνικό υπάλληλο για τις τεχνικές και μηχανολογικές εγκαταστάσεις (παρ.3 του άρθρου 37 της -α- σχετ.)

Η έγκριση της τεχνικής μελέτης διαβιβάζεται στη Δ/ση Ανάπτυξης.

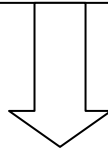
Σημειώνεται ότι δεν απαιτείται θεώρηση της υδρογεωλογικής μελέτης της πηγής υδροληψίας από το ΙΓΜΕ και θεώρηση του υποδείγματος της ετικέτας από το Γενικό Χημείο του Κράτους.

II. ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΣΥΜΦΩΝΗΣ ΓΝΩΜΗΣ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΜΦΙΑΛΩΤΗΡΙΟΥ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΟΥ ΝΕΡΟΥ

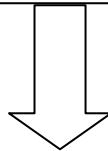
Σύμφωνα με το άρθρο 38 του (α) σχετ. για τη λειτουργία εμφιαλωτηρίου επιτραπέζιου νερού απαιτείται άδεια που χορηγείται από τη Δ/νση Ανάπτυξης της οικείας ΠΕ μόνο **μετά από σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας Υγειονομικής Υπηρεσίας.**

Βήματα για τη χορήγηση της σύμφωνης γνώμης :

Ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτηση στη Δ/νση Ανάπτυξης της οικείας ΠΕ η οποία συνοδεύεται από **α)** περιγραφική έκθεση και παραστατικά σχέδια όλων των εγκαταστάσεων υγειονομικής σημασίας καθώς και **β)** εκθέσεις αποτελεσμάτων πρόσφατων εργαστηριακών αναλύσεων φυσικοχημικών και μικροβιολογικών του νερού που προορίζεται για εμφιάλωση (σύμφωνα με το άρθρο 4 του α- σχετ.).

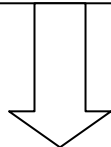

Η Δ/νση Ανάπτυξης διαβιβάζει τα δικαιολογητικά στην Υπηρεσία Υγιεινής της οικείας Π.Ε.

Η Υπηρεσία Υγιεινής και η αρμόδια τεχνική Υπηρεσία διενεργούν υγειονομική και τεχνική αναγνώριση της πηγής υδροληψίας και όλων των κυρίων και βοηθητικών εγκαταστάσεων και μέσων διακινήσεως των τελικών προϊόντων καθώς και τις απαραίτητες εργαστηριακές εξετάσεις (λήψη δειγμάτων νερού προς ανάλυση).

Οι Υπηρεσίες είναι δυνατόν να υποδεικνύουν τυχόν απαραίτητα συμπληρωματικά έργα και μέτρα και εφόσον αυτά εκτελεσθούν και ικανοποιούνται οι ποιοτικές απαιτήσεις του εμφιαλωμένου νερού δίνεται η σύμφωνη γνώμη υγειονομικής καταλληλότητας.

Η σύμφωνη γνώμη υγειονομικής καταλληλότητας διαβιβάζεται στη αρμόδια Δ/νση Ανάπτυξης προκειμένου να εκδοθεί η άδεια λειτουργίας.

Β. ΙΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΕΜΦΙΑΛΩΤΗΡΙΩΝ ΦΥΣΙΚΟΥ ΜΕΤΑΛΛΙΚΟΥ ΝΕΡΟΥ.**Ι. ΙΔΡΥΣΗ, ΕΠΕΚΤΑΣΗ, ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ κλπ ΕΜΦΙΑΛΩΤΗΡΙΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΜΕΤΑΛΛΙΚΟΥ ΝΕΡΟΥ (άρθρο 37 του -α- σχετ.)**

Σύμφωνα με το άρθρο 37 του (α) σχετ. (το οποίο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 του ΠΔ 433/83, **εφαρμόζεται και για τα φυσικά μεταλλικά νερά**) προκειμένου να ιδρυθεί κλπ οποιαδήποτε εγκατάσταση εμφιάλωσης φυσικού μεταλλικού νερού απαιτείται να υποβληθεί και να εγκριθεί (θεωρηθεί) **τεχνική μελέτη**.

Βήματα για την έγκριση (θεώρηση) της τεχνικής μελέτης εμφιαλωτηρίου φυσικού μεταλλικού νερού :

Ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει σχετική αίτηση στη Δ/ση Ανάπτυξης της οικείας ΠΕ. Η αίτηση συνοδεύεται με τεχνική μελέτη η οποία περιλαμβάνει όλα τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στο άρθρο 37 του (α) σχετ.

Η Δ/ση Ανάπτυξης διαβιβάζει την τεχνική μελέτη στην Υπηρεσία Υγιεινής της οικείας ΠΕ.

Η Υπηρεσία Υγιεινής διενεργεί αυτοψία και αναγνώριση των συνθηκών της πηγής υδροληψίας και της περιοχής.

Η Υπηρεσία Υγιεινής μπορεί να ζητήσει από τον ενδιαφερόμενο την προσκόμιση συμπληρωματικών στοιχείων ή εξετάσεων για να διαμορφώσει σαφέστερη γνώμη ή να καθορίσει λόγω των τοπικών συνθηκών αυστηρότερους όρους και μεγαλύτερες αποστάσεις ασφαλείας από τοπικές εστίες ρυπάνσεως και μολύνσεως.

Η τεχνική μελέτη ύστερα από τη σχετική αυτοψία και την αναγνώριση των συνθηκών της πηγής υδροληψίας και της περιοχής εγκρίνεται (θεωρείται) από την Υπηρεσία Υγιεινής **για την τήρηση των υγειονομικών απαιτήσεων** και από αρμόδιο τεχνικό υπάλληλο για τις τεχνικές και μηχανολογικές εγκαταστάσεις (παρ.3 του άρθρου 37 του -α- σχετ.)

Η έγκριση της τεχνικής μελέτης διαβιβάζεται στη Δ/ση Ανάπτυξης

Σημειώνεται ότι δεν απαιτείται θεώρηση της υδρογεωλογικής μελέτης της πηγής υδροληψίας από το ΙΓΜΕ και θεώρηση του υποδείγματος της ετικέτας από το Γενικό Χημείο του Κράτους.

II. ΕΚΔΟΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΠΗΓΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΜΕΤΑΛΛΙΚΟΥ ΝΕΡΟΥ

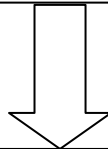
Σύμφωνα με το άρθρο 38 του (α) σχετ. για τη λειτουργία εμφιαλωτηρίου φυσικού μεταλλικού νερού απαιτείται άδεια λειτουργίας που χορηγείται από τη Δ/νση Ανάπτυξης της οικείας ΠΕ μόνο μετά από σύμφωνη γνώμη της Υγειονομικής Υπηρεσίας.

Σύμφωνα με την παρ.1 του Παραρτήματος II του ΠΔ 433/83 για την εκμετάλλευση μιας πηγής φυσικού μεταλλικού νερού απαιτείται η έκδοση «**άδειας εκμετάλλευσης πηγής φυσικού μεταλλικού νερού**». Οι απαιτήσεις χορήγησης της άδειας εκμετάλλευσης ταυτίζονται με τις απαιτήσεις χορήγησης της σύμφωνης γνώμης υγειονομικής καταλληλότητας. **Έτσι προκειμένου να εκδοθεί άδεια λειτουργίας εμφιαλωτηρίου φυσικού μεταλλικού νερού αντί για τη χορήγηση της σύμφωνης γνώμης εκδίδεται η άδεια εκμετάλλευσης.**

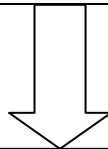
Βήματα για την έκδοση της άδειας εκμετάλλευσης:

Ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει σχετική αίτηση στη Δ/νση Ανάπτυξης της οικείας ΠΕ η οποία συνοδεύεται από :

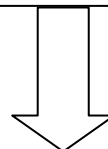
- α)** περιγραφική έκθεση και παραστατικά σχέδια όλων των εγκαταστάσεων υγειονομικής σημασίας καθώς και
- β)** εκθέσεις αποτελεσμάτων πρόσφατων εργαστηριακών αναλύσεων φυσικοχημικών και μικροβιολογικών του νερού που προορίζεται για εμφιάλωση (σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Τμήματος I του Παραρτήματος I του ΠΔ 433/83)
- γ)** απόφαση αναγνώρισης φυσικού μεταλλικού νερού.

Η Δ/νση Ανάπτυξης διαβιβάζει τα δικαιολογητικά στην Υπηρεσία Υγιεινής προκειμένου να εκδοθεί η άδεια εκμετάλλευσης (Παράρτημα II του ΠΔ 433/83).

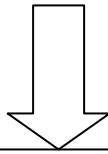
Με Απόφαση Περιφερειάρχη συγκροτείται η Επιτροπή του δεύτερου εδάφιου της παρ.1 του Παραρτήματος II του ΠΔ 433/83.

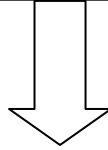
Η Επιτροπή διενεργεί αυτοψία στο εμφιαλωτήριο ώστε να διαπιστωθεί:

α) ότι το νερό της πηγής αυτής έχει χαρακτηριστεί ως φυσικό μεταλλικό νερό, με Απόφαση του Υπουργού Υγείας και γενικά ότι το νερό ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του τμήματος I του παραρτήματος I του ΠΔ 433/83.

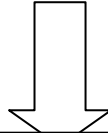
β) ότι οι εγκαταστάσεις εκμεταλλεύσεως του νερού, από την πηγή μέχρι την εμφιάλωση και την περαιτέρω διάθεση τούτου στο εμπόριο, πληρούν συγκεκριμένους όρους (όπως αναφέρονται στην παρ. 2 του Παραρτήματος II του πδ 433/83) (όροι για τις εγκαταστάσεις, για την προστασία της πηγής από ρυπάνσεις, για το σύστημα υδροληψίας, τις σωληνώσεις, τις δεξαμενές αποθήκευσης, για τα δοχεία εμφιάλωσης).

Η Επιτροπή γνωμοδοτεί για τη χορήγηση ή μη της άδειας εκμεταλλεύσεως πηγής φυσικού μεταλλικού νερού.

Σε περίπτωση θετικής γνωμοδότησης εκδίδεται η άδεια εκμετάλλευσης με Απόφαση Περιφερειάρχη.

Η άδεια εκμετάλλευσης διαβιβάζεται στην αρμόδια Δ/ση Ανάπτυξης προκειμένου να εκδοθεί η άδεια λειτουργίας του εμφιαλωτηρίου φυσικού μεταλλικού νερού.

Η παρούσα εγκύκλιος κοινοποιείται στην αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού (Δ/ση Αδειοδότησης Επιχειρήσεων και Επιχειρηματικών Πάρκων) με την παράκληση να ενημερώσει τις Περιφερειακές Υπηρεσίες αρμοδιότητας της κυρίως σε ότι αφορά:

- α) στην υποχρέωση υποβολής και έγκρισης τεχνικής μελέτης για την ίδρυση, επέκταση μετατροπή κλπ οποιασδήποτε εγκατάστασης εμφιάλωσης νερού
- β) στην υποχρέωση έκδοσης άδειας εκμετάλλευσης εμφιαλωτηρίων φυσικού μεταλλικού νερού

**Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΥΓΕΙΑΣ**

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΑΣΚΟΖΟΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

- 1 Όλες τις Περιφερειακές Ενώτητες της χώρας
Δ/νσεις Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας
Τμήματα Περιβαλλοντικής Υγιεινής και Υγειονομικού Ελέγχου
Έδρες τους
- 2 Δ/ση Περιβαλλοντικής Υγιεινής
και Υγειονομικού Ελέγχου ΠΕ Θεσσαλονίκης

Μοναστηρίου 15
ΤΚ 54627

- 3 Δ/νση Υγειονομικού Ελέγχου και Περιβαλλοντικής Υγιεινής
ΠΕ Κεντρικού Τομέα Αθηνών
Λ. Αλεξάνδρας 196
11521 Αθήνα
- 4 Δ/νση Υγειονομικού Ελέγχου και Περιβαλλοντικής Υγιεινής
ΠΕ Δυτικού Τομέα Αθηνών
Ιερά Οδός 294
11243 Αθήνα
- 5 Δ/νση Υγειονομικού Ελέγχου και Περιβαλλοντικής Υγιεινής
Νοτίου Τομέα Αθηνών
Ελ. Βενιζέλου 293
17674 Καλλιθέα
- 6 Δ/νση Υγειονομικού Ελέγχου και Περιβαλλοντικής Υγιεινής
ΠΕ Πειραιά και Νήσων
Ψαρρών και Μάρκου Μπότσαρη 7
18648 Δραπετσώνα
- 7 Δ/νση Υγειονομικού Ελέγχου και Περιβαλλοντικής Υγιεινής
ΠΕ Ανατολικής Αττικής
17^ο χλμ Λεωφ. Μαραθώνος
15351 Παλλήνη
- 8 Δ/νση Υγειονομικού Ελέγχου και Περιβαλλοντικής Υγιεινής
ΠΕ Δυτικής Αττικής
Εθν. Αντιστάσεως 80
19200 Ελευσίνα

Β. ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπουργείο Οικονομίας,
Ανάπτυξης και Τουρισμού
Γενική Δ/νση Εφαρμογής Κανονισμών, Υποδομών και Ελέγχου
Δ/νση Αδειοδότησης Επιχειρήσεων και Επιχειρηματικών Πάρκων
Πλατεία Κάνιγγος 20
10200
Αθήνα
2. Γενικό Χημείο του Κράτους
Δ/νση Αλκοόλης και Τροφίμων
Τμήμα Τροφίμων Νερών και Περιβάλλοντος
Τσόχα 16
115 21 Αθήνα
3. Σύνδεσμος Ελληνικών Εταιριών
Εμφιαλώσεως Φυσικού Μεταλλικού
Νερού
Λεωφόρος Κηφισίας 340, Νέο Ψυχικό,
15451
4. Πανελλήνια Ένωση Εμφιαλωτών Νερού
Ροδοδάφνη Αιγίου 25100

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο Υπουργού Υγείας
2. Γραφείο Γεν. Γραμματέα Δ.Υ.
3. Γραφείο Γεν. Δ/ντριας Δημ. Υγείας και Υπηρεσιών Υγείας
4. Δ/νση Γ1 (δ) (4)